

► Της ΠΑΡΗΣ ΣΠΙΝΟΥ
(pspinou@efsyn.gr)

Γεννήθηκε πριν από 44 χρόνια στο Ελ Σαλβαδόρ, θεωρείται άξιος συνεχιστής της παράδοσης του μαγικού ρεαλισμού, έχει τιμηθεί με το Εθνικό Βραβείο Διηγήματος και με διεθνες διακρίσεις και τα μυθιστορήματά του γίνονται μπεστ σέλερ. Ωστόσο, ο Χόρχε Γκαλάν είναι αναγκασμένος να ζει αυτοεξόριστος στην Ισπανία, καθώς κινδυνεύει η ζωή του. Αιτία, το βιβλίο του «Νοέμβριος» με θέμα ένα σκοτεινό γεγονός της σύγχρονης ιστορίας του Ελ Σαλβαδόρ: την άγρια δολοφονία του Νοέμβριου του 1989 από το Τάγμα Ατλάκατλ έξι ισούντων τερέβων που προσπάθησαν να αντισταθούν στην αγριότητα και τον παραλογισμό του εμφύλιου πολέμου. Ο Γκαλάν βρέθηκε στο στόχαστρο δολοφόνων που επιβάλλουν τον νόμο της σιωπής, καθώς στο μυθιστόρημά του μιλούσε για τους αξιωματικούς οι οποίοι διέταξαν εκείνη τη σφαγή και παραμένουν ατιμώρτοι, αλλά και για τη βία που κυριαρχεί σήμερα στην πατρίδα του.

«Δεν είμαι μοναδική περίπτωση. Γνωρίζω πολλούς συγγραφείς που αναγκάστηκαν να φύγουν από το Ελ Σαλβαδόρ λόγω ανάλογων συνθηκών. Ζώντας μακριά από την πατρίδα μου έχω την αίσθηση ότι είμαι μια παγιδευμένος στον κόσμο και δεν μπορώ να γυρίσω στο σπίτι μου», τόνισε χθες σε συνάντηση με τους δημοσιογράφους του Χόρχε Γκαλάν, ο οποίος βρίσκεται αυτές τις μέρες στην Αθήνα προσκεκλημένος του Ιβροαμερικανικού Φεστιβάλ Λογοτεχνίας Εν Αθήναις - ΛΕΑ. Στα ελληνικά κυκλοφορεί το βιβλίο του «Το δωμάτιο στο βάθος του σπιτιού» από τις εκδόσεις Ψυχογιός, ενώ ο «Νοέμβριος» αναμένεται να κυκλοφορήσει τον ερχόμενο... Νοέμβριο - και τα δύο σε μετάφραση Αχιλλέα Κυριακίδη.

Αν και εκπρόσωπος του μαγικού ρεαλισμού, ο Χόρχε Γκαλάν μας περιέγραψε πολύ ρεαλιστικά το τρομακτικό τοπίο στο Ελ Σαλβαδόρ. «Έμαστε μια από τις πιο επικινδυνές χώρες του κόσμου. Μια μικρή χώρα 6 εκατομμυρίων και έχουμε φτάσει τις 50 δολοφονίες καθημερινά. Πέρυσι είχαμε μια δολοφονία ανά ώρα... Έμαστε μια άρρωστη κοινωνία. Η βία επανέρχεται, κάνει κύκλους στην Ιστορία του Ελ Σαλβαδόρ τον τελευταίο αιώνα. Πιστεύω

«Στο Ελ Σαλβαδόρ δεν έχουμε μοίρα»

πως δεν έχουμε μοίρα».

Τον ρωτάμε αν η αλλαγή στην πολιτική εξουσίας μπορεί να δώσει ελπίδα. «Τόρα κυβερνά κόμμα της Αριστεράς, αλλά από κοινωνική άποψη είμαστε εντελώς κατεστραμμένοι, επειδή κυριαρχούν το αντάρτικο και το εμπόριο ναρκωτικών. Ολές αυτές οι συνθήκες οδηγούν στον πόλεμο μια χώρα με σαδρή κοινωνική δομή και χωρίς ευκαιρίες. Αν δεν υπάρχει διαρροή κοινωνική δομή και κωρίς ευκαιρίες. Αν δεν υπάρχει διέξοδος».

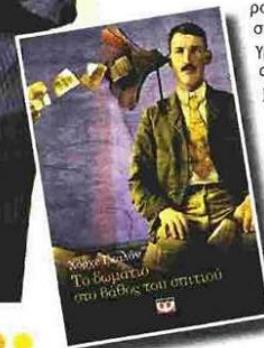
Ο ίδιος, «σε μια κοινωνία που ζει μεταξύ σιωπής και λη-

σμονιάς», προσπαθεί μέσω της λογοτεχνίας να δημιουργήσει επίγνωση και συνειδητοποίηση. «Γράφοντας τον «Νοέμβριο», μίλωσα με νέους ανθρώπους κάτω των 20 ετών και είδα ότι δεν γνώριζαν τίποτα για τη δολοφονία των ισουαριτών. Αν δεν έχουμε ιστορική μνήμη, δεν μπορούμε να ξεπεράσουμε τα σφάλματα του παρελθόντος. Και ίσως η δουλειά της λογοτεχνίας είναι να διατηρήσει ζωντανή τη μνήμη ώστε οι επόμενες γενιές να μπορέσουν να κάνουν κάτι και να δουν ότι κάποτε ήμασταν μια υπέροχη χώρα. Τις δεκαετίες του '40 και του '50 ήταν ζωντανός παράδεισος - υπόρρηξε ασφαλώς βία, αλλά όχι σε τέτοιο βαθμό με τη σημερινή. Νιώθω νοσταλγία γι' αυτά που δεν έζησα και επιχειρώ να τα ζήσω μέσα από τα βιβλία».

Θαυμαστής των ποιητών και αγωνιστών Ρόχε Ντάλτον και Πάμπλο Νερούδα, ξεκίνησε κι αυτός να γράφει ποίηση αρχικά και μετά πεζογραφία. Εχει δεχτεί επιρροές περισσότερο από τον Ουίλιαμ Φόκερ και λιγότερο από τον Γκαμπριέλ Γκαρούα Μάρκες,

όπως μας λέει, ενώ τελευταία ταυτίζεται με τον Αμερικανό Κόρμαν ΜακΚάρθι.

«Ο μαγικός ρεαλισμός έχει να κάνει με την ιδιοσυγκρασία των Λατινοαμερικανών, είναι η καθημερινότητά μας», τονίζει. «Όλοι έχουμε δει φαντάσματα ή γνωρίζουμε κάποιον που έχει δει. Στα βραβεία έρχαμε να κερδίζαμε ή όχι γιατί κάποιος το είχε δει στον ύπνο του... Δεν είναι μια πραγματικότητα μαγική, αλλά μια πραγματικότητα αληθινή. Για μας είναι η αλήθεια!»

Ο διάσημος συγγραφέας εξηγεί πώς η βία στην πατρίδα του τον ώθησε να ζει εξόριστος, αλλά και πώς ο μαγικός ρεαλισμός είναι μια πραγματικότητα αληθινή